

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 881/2023
13.09.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Милене Рашић, председника већа, Дубравке Дамјановић, Гордане Којић, Александра Степановића и Светлане Томић Јокић, чланова већа, са саветником Врховног суда Весном Зарић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА и др., због продуженог кривичног дела недозвољен прелаз државне границе и кријумчарење људи из члана 350. став 3. у вези става 2. Кривичног законика, у вези члана 33. и 61. став 1. Кривичног законика, одлучујући о захтевима за заштиту законитости бранилаца окривљених АА и ББ - адвоката Александра Косовића и Биљане Драгаш, поднетим против правноснажних пресуда Вишег суда у Београду К 336/20 од 27.06.2022. године и Апелационог суда у Београду Кж1 1102/22 од 11.04.2023. године, у седници већа одржаној дана 13.09.2023. године, једногласно, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈАЈУ СЕ као неосновани захтеви за заштиту законитости бранилаца окривљених АА и ББ - адвоката Александра Косовића и Биљане Драгаш, поднети против правноснажних пресуда Вишег суда у Београду К 336/20 од 27.06.2022. године и Апелационог суда у Београду Кж1 1102/22 од 11.04.2023. године, у односу на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) Законика о кривичном поступку, док се у осталом делу захтеви за заштиту законитости бранилаца окривљених **ОДБАЦУЈУ**.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду К 336/20 од 27.06.2022. године окривљени АА и ББ, у првом ставу изреке пресуде, оглашени су кривим због извршења продуженог кривичног дела недозвољен прелаз државне границе и кријумчарење људи из члана 350. став 3. у вези става 2. КЗ, у вези члана 33. и 61. став 1. КЗ и осуђени на казну затвора у трајању од по једне године и изречена им је новчана казна у износу од 10.000,00 динара. Према окривљенима изречена је мера безбедности одузимања предмета и обавезани су на плаћање трошкова кривичног поступка чија висина ће бити одређена посебним решењем.

Истом пресудом у другом ставу изреке, према окривљеном АА одбијена је оптужба на основу члана 422. став 1. тачка 1) ЗКП да је извршио кривично дело из члана 98. став 1. Закона о тајности података (Сл.гл.РС број 104/2009).

Пресудом Апелационог суда у Београду Кж1 1102/22 од 11.04.2023. године, усвајањем жалбе ВЈТ у Београду, преиначена је пресуда Вишег суда у Београду К 336/20 од 27.06.2022. године, само у погледу одлуке о кривичној санкцији, тако што је Апелациони суд окривљене због извршења продуженог кривичног дела недозвољен прелаз државне границе и кријумчарење људи из члана 350. став 3. у вези става 2. КЗ, у вези члана 33. и 61. став 1. КЗ, за које су првостепеном пресудом оглашени кривим, осудио на казне затвора у трајању од по две године, у које казне је окривљенима урачунато време проведено у притвору. Према окривљенима изречена је новчана казна у износу од по 10.000,00 динара, док су жалбе бранилаца окривљених одбијене као неосноване, а првостепена пресуда у непреиначеном делу потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда захтеве за заштиту законитости поднели су браниоци окривљених АА и ББ - адвокат Александар Косовић и адвокат Биљана Драгаш, због повреде закона из члана 485. став 1. тачка 1) у вези са чланом 485. став 2 и повреде закона из члана 485. став 4. ЗКП, али из образложења захтева произилази да се подносе због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, са предлогом да Врховни суд усвоји поднете захтеве, укине побијане пресуде и предмет врати на поновно одлучивање уз измену постојећег већа или их преиначи и окривљене ослободи од оптужбе.

Врховни суд је доставио примерке захтева за заштиту законитости Врховном јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП, те је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештења Врховног јавног тужиоца и бранилаца окривљених, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је, по оцени навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтеви за заштиту законитости су неосновани у делу који се односи на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, док у осталом делу немају прописани садржај.

Браниоци окривљених у поднетим захтевима наводе да се правноснажне пресуде заснивају на доказима на којима се према одредбама закона не могу заснивати, на који начин указују на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП. Као незаконите доказе браниоци означавају: пресуде Посебног одељења Вишег суда у Београду СПК По1 бр.10/16 од 25.02.2016. године, СПК По1 бр.6/16 од 23.02.2016. године, СПК По1 бр.7/16 од 25.02.2016. године, СПК По1 бр.12/16 од 10.03.2016. године, СПК По1 бр.15/16 од 11.03.2016. године, СПК По1 бр.13/16 од 11.03.2016. године, исказе осуђених ВВ, ГГ, ДД, ЂЂ, ЕЕ, ЖЖ и ЗЗ и доказе проистекле из посебне доказне радње тајни надзор комуникације. У односу на незаконитост пресуда Вишег суда у Београду донетих на основу споразума о признању кривичног дела, браниоци у захтеву наводе да споразум о признању кривичног дела, као и пресуда по основу споразума могу имати дејство између јавног тужиоца и окривљеног и све што је садржина таквог споразума и пресуде може бити само оно што се ставља на терет учеснику таквог поступка односно окривљеном а не другим

лицама и таквом пресудом не може се утврђивати постојање кривице других лица – саокривљених. Поред наведеног, браниоци истичу и да искази саокривљених представљају саставни део пресуда и споразума, па самим тим не могу бити изведени као доказ на штету окривљеног, јер су дати у циљу добијања повољнијег статуса, а могу се тицати само лица на које се споразум и пресуда односе. Везано за посебну доказну радњу тајни надзор комуникације браниоци истичу да је повређен члан 170. ЗКП јер судији за претходни поступак нису достављени извештаји, па су самим тим докази који су на основу посебне доказне радње прибављени и изведени морали бити издвојени из списка предмета као незаконити.

Изнети наводи захтева за заштиту законитости бранилаца окривљених АА и ББ се, по оцени Врховног суда, не могу прихватити као основани.

Чланом 406. став 1. тачка 5) ЗКП, прописано је да осим у случајевима посебно прописаним у том законнику, упознавање са садржином записника о исказима сведока, саопштених или већ осуђених саучесника у кривичном делу, као и записника о налазу и мишљењу вештака, може се по одлуци већа прибавити сходном применом члана 405. тог законика, ако је реч о исказу саопштеног према којем је кривични поступак раздвојен или је већ окончан правноснажним осуђујућом пресудом.

Имајући у виду напред наведене законске одредбе, првостепени суд је правилно поступио када је на главном претресу одржаном након правноснажности пресуда Посебног одељења Вишег суда у Београду СПК По1 бр.10/16 од 25.02.2016. године, СПК По1 бр.6/16 од 23.02.2016. године, СПК По1 бр.7/16 од 25.02.2016. године, СПК По1 бр.12/16 од 10.03.2016. године, СПК По1 бр.15/16 од 11.03.2016. године, СПК По1 бр.13/16 од 11.03.2016. године, прочитао одбране саопштених ВВ, ГГ, ДД, ЋЋ, ЕЕ, ЖЖ и ЗЗ, које су ови окривљени дали пред Вишим јавним тужилаштвом у Београду на записницима састављеним дана 12.06.2015. године, у предмету Кти бр.196/15, када су сви саслушани у смислу одредбе члана 68. и 69. ЗКП, упознати са свим правима у кривичном поступку, а што је све било знатно пре закључења споразума о признању кривичног дела. Суд је извео као доказ и читање пресуда Посебног одељења Вишег суда у Београду СПК По1 бр.10/16 од 25.02.2016. године, СПК По1 бр.6/16 од 23.02.2016. године, СПК По1 бр.7/16 од 25.02.2016. године, СПК По1 бр.12/16 од 10.03.2016. године, СПК По1 бр.15/16 од 11.03.2016. године, СПК По1 бр.13/16 од 11.03.2016. године којима су прихваћени споразуми о признању кривичних дела и из истих утврдио да су донете од стране надлежног органа, да су ти окривљени закључили споразум о признању кривичног дела, да су оглашени кривим и осуђени за исто кривично дело у истом периоду и на исти начин као што је окривљенима АА и ББ стављено на терет.

Како се, дакле побијане пресуде не заснивају на исказима окривљених датим приликом закључења споразума а садржаним на записницима са рочишта о закључењу споразума, нити је суд из пресуда донетих на основу споразума о признању кривичног дела утврдио постојање кривице окривљених АА и ББ, овај суд је супротне наводе бранилаца окривљених истакнуте у поднетим захтевима оценио неоснованим.

Такође су као неосновани оцењени наводи захтева везани за посебну доказну радњу тајни надзор комуникације за коју браниоци окривљених наводе да је незаконито спроведена јер је повређен члан 170. ЗКП, пошто судији за претходни поступак нису достављени извештаји. Наиме, из списка предмета (Кти бр.3/16 стране

708-719) произилази да су уз извештаје МУП РС, Сектор унутрашње контроле полиције, Управа за послове унутрашње контроле полиције 05/2 број: стр.пов 38/12 од 28.07.2015. године, судији за претходни поступак Вишег суда у Београду, Посебно одељење достављени ЦД – ови са снимцима комуникације предузетог надзора у смислу члана 170. ЗКП.

Имајући у виду наведено, Врховни суд налази да током кривичног поступка није учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, на коју браниоци окривљених неосновано указују у поднетим захтевима за заштиту законитости.

Захтеви за заштиту законитости бранилаца окривљених АА и ББ у осталом делу немају прописан садржај.

У поднетим захтевима за заштиту законитости браниоци окривљених истичу да је поступањем суда повређено право на правично суђење, а чиме се у суштини указује на повреду закона из члана 485. став 1. тачка 3) ЗКП.

Када се захтев за заштиту законитости подноси из разлога прописаних одредбом члана 485. став 1. тачка 3) ЗКП, то се, према одредби члана 484. ЗКП, уз захтев мора доставити и одлука Уставног суда или Европског суда за људска права којом је утврђена повреда људског права и слободе окривљеног или другог учесника у поступку, а које је зајемчено Уставом или Европском конвенцијом о заштити људских права и основних слобода и додатним протоколима. Имајући у виду да у конкретном случају подносиоци захтева за заштиту законитости уз захтев нису доставили одлуку Уставног суда или Европског суда за људска права, то је Врховни суд нашао да у погледу ових повреда захтев за заштиту законитости нема прописан садржај.

Са изнетих разлога, налазећи да побијаним пресудама није учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, на коју се неосновано указује захтевима за заштиту законитости браниоца окривљених АА и ББ - адвоката Александра Косовића и Биљане Драгаш, Врховни суд је, на основу члана 491. став 1. ЗКП захтев, у односу на наведену повреду одбио као неоснован, док је у осталом делу, на основу члана 487. став 1. тачка 3) ЗКП и члана 484. ЗКП, одлучио као у изреци пресуде.

Записничар-саветник
Весна Зарић,с.р.

Председник већа-судија
Милена Рашић,с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић